

Persbericht Rekenkamer Oost-Nederland

Toezicht op energiebesparingsplicht loont

Deventer, 29 januari 2025

Toezicht op de naleving van de energiebesparingsplicht door bedrijven is nodig en de energiebesparing die dit oplevert is aanzienlijk, zo constateert de Rekenkamer Oost-Nederland in haar rapport ‘Toezicht levert energie op!’ Mede door de impuls van de provincies Gelderland en Overijssel is de afgelopen jaren werk gemaakt van het toezicht op de energiebesparingsplicht. Voor de toekomst is de aandacht voor het naleven van de energiebesparingsplicht nog niet gegarandeerd.

De energiebesparingsplicht houdt in dat bedrijven energiebesparingsmaatregelen moeten nemen die zij binnen vijf jaar terugverdienen. Deze energiebesparingsplicht bestaat al dertig jaar. De controles op het naleven van deze plicht wordt namens provincies en gemeenten uitgevoerd door omgevingsdiensten.

Omgevingsdiensten werken risicogericht; bedrijven of activiteiten die het grootste risico vormen, krijgen prioriteit bij toezicht en handhaving. Voor energietoezicht ontbrak, in de afweging met bijvoorbeeld risico's rond zeer zorgwekkende stoffen, het gevoel van urgentie. Daardoor stond toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht niet bovenaan de prioriteitenlijst.

De afgelopen jaren kreeg energietoezicht meer aandacht bij de omgevingsdiensten doordat zowel het Rijk als de provincies Gelderland en Overijssel hiervoor middelen beschikbaar stelden. Zo zorgden de provincies voor een impuls voor het toezicht op de energiebesparingsplicht bij bedrijven onder gemeentelijk bevoegd gezag door het inzetten van een subsidieregeling.

Inmiddels zijn vele bedrijven gecontroleerd en wordt duidelijk dat een aanzienlijk deel van de bedrijven zich niet (volledig) aan de energiebesparingsplicht houdt. Toezicht en handhaving zijn blijkbaar nodig om bedrijven zo ver te krijgen. Hoeveel energie er precies bespaard wordt, is lastig om in beeld te brengen. Een indicatie laat zien dat de jaarlijkse besparing gelijk staat aan het energiegebruik van honderden zo niet duizenden huishoudens.

Omdat de extra middelen die de provincies ter beschikking stelden een tijdelijk karakter hebben en ook de extra Rijksmiddelen eindig zijn, moet energietoezicht straks opnieuw ‘concurreren’ met toezicht op andere aspecten. De Rekenkamer Oost-Nederland beveelt daarom aan om te zorgen voor continuïteit in de financiering van energietoezicht. Daarnaast beveelt de rekenkamer aan om de resultaten zo goed mogelijk zichtbaar te maken, dit helpt om partners binnen de omgevingsdiensten het belang van energietoezicht te laten inzien.

Over de Rekenkamer Oost-Nederland

De Rekenkamer Oost-Nederland is de rekenkamer voor de provincies Gelderland en Overijssel. Wij doen onafhankelijk onderzoek naar de uitvoering van het provinciaal beleid. De onderzoeksrapporten zijn openbaar en worden behandeld in de vergaderingen van Provinciale Staten. Provinciale Staten besluiten vervolgens wat er met de conclusies en aanbevelingen gedaan wordt.

Op deze wijze draagt de Rekenkamer Oost-Nederland bij aan de kwaliteit van het provinciaal bestuur en aan het vergroten van de publieke verantwoording.

Voor vragen over dit persbericht kunt u contact opnemen met de voorzitter van de Rekenkamer Oost-Nederland, de heer Mekeel: 06 - 11 79 43 92 of met mevrouw Mathijssen, secretaris-directeur: 0570 - 66 58 00. Het rapport is te downloaden van onze website www.rekenkameroost.nl. Daar treft u ook meer informatie aan over de organisatie en de werkwijze van de Rekenkamer Oost-Nederland.